

Thema zon: Zonnebloemen

Benodigheden

Deze les is uitgewerkt aan hand van hoofdstuk 7 uit het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*:

- + **Waarom:** Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + **Daarom:** De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij de desbetreffende onderwerp.
- + **Doen:** Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren.

In het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* vindt u over het thema meer informatie. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, dan is dat in dit boek te vinden in het overzicht van het werkvormen ABC, op de bladzijden 150 t/m 175.

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4 - 12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal:

- + Werkblad zonnebloem
- + Zonnebrillen, zonnige vakantiefoto's, reclames waar de zon overduidelijk in voorkomt.
- + Als het kan enkele zonnebloemen
- + Info en materiaal om Mandela's te maken:

<http://www.stichtingechelon.nl/uncategorized/werken-met-mandalas/>

Waarom

In de weken na de krokusvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om de lente met een onderwerp te behandelen dat veel mensen aanspreekt, zoals bloemen, vuur, zon. Lente is een soort van wakker worden. Alles in de natuur wordt gewekt uit de winterslaap. De natuur wordt langzaam wakker, alles ontpopt zich. De kleuren van krokussen, narcissen, tulpen zijn scherp en helder. De bomen laten hun eerste bloesem zien. Er is veel te zien, te ruiken en te horen. Zien: de vele bloemen, de kleuren. Horen: de vogels, de andere dieren. En ruiken: de vele geuren van de bloemen, de bloesem ...

De eerste warme dagen zijn vaak zeer aangenaam: iedereen trekt naar buiten om de tuin op te ruimen en te genieten van de zon. In de lente is ook feest van Pasen en dat past ook bij de lente. Pasen heeft te maken met dat Jezus uit de dood is gewekt. Let op de woorden: gewekt worden; opstaan. Eigenlijk heel alledaags, maar waarom hebben veel mensen toch ook zoveel moeite met opstaan? Voor veel mensen is dit iedere ochtend weer een strijd. Wanneer de wekker afgaat, slaan we wat om ons heen in de hoop de snooze-knop te raken zodat we ons nog een keer kunnen omdraaien. Sommigen herhalen dit meerdere malen en moeten zich vervolgens haasten om net op tijd aan te komen op werk of school! Opstaan is eigenlijk ook weer niet voor iedereen vanzelfsprekend!

'Pasen' heeft in de bijbel een andere naam: 'Pesach'. Pesach werd en wordt in de tijd van de lente gevierd, als de lammetjes geboren waren en het land ingezaaid werd. Het was oorspronkelijk een feest dat herinnerde aan de uittocht van de Israëlieten uit Egypte. Zie meer over Pasen: bladzijde 180 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*

'Pinksteren' heeft in het bijbel ook een andere naam: 'Sjawoe'ot' (= Wekenfeest), dat is zeven weken na Pesach, vanouds is het een oogstfeest. In de huizen staan overal bloemen en er worden kaaspannenkoekjes gebakken. Zeven betekent in de bijbel: 'overvloed, heel veel'. Het Wekenfeest komt namelijk van de joodse akkerbouwers. Zij verbouwden op hun land gerst. Als de oogst van de gerst klaar was, hielden zij een feest. Om God te danken voor de overvloedige oogst.

Dus vijftig dagen na Pasen is het Pinksteren. En met Pinksteren lezen de christenen het

volgende verhaal: 'Toen het Pinksteren was waren alle leerlingen van Jezus bij elkaar in hetzelfde huis. Ineens stak er buiten een harde wind op. De ramen vlogen open en er was veel wind in het hele huis. Toen kwam er ook vuur binnen. Het verdeelde zich in kleine vlammetjes boven de hoofden van de leerlingen. Men raakte vol van vuur' (naar Handelingen 2, 1-13).

Tijdens Pinksteren worden er op sommige plaatsen pinksterbomen of meibomen opgericht. Lange staken met bovenin een hoepel, versierd met kleurige linten. Er wordt gedanst onder de meiboom met een lint in de handen. Deze vruchtbaarheidsgebruiken stammen van de midzomerfeesten. Op andere plaatsen worden grote Pinkstervuren aangestoken en grote bijeenkomsten georganiseerd. Zoals bijvoorbeeld Pinkpop.

Zie meer over Pinksteren: bladzijde 182 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*. En uitgebreide informatie kunt u lezen in hoofdstuk 5 'Wat is tijd' in het Echelonboek 'Geestelijke stromingen geven'.

Daarom

Licht heeft grote invloed op de stemmingen van de mens, dieren, natuur. Wanneer het weer in de lente aangenamer wordt, dan krijgt men ook de kriebels. Men wordt vrolijker, actiever en energiever en men wil naar buiten, dingen gaan ondernemen! En dat allemaal door de zon.

Zo houdt bijna iedereen van de zon. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, maar zelfs mensen die liever niet altijd in de zon willen zitten, vinden het wel prettiger wanneer er wat zon op een grauwe dag tussen de wolken weet te schijnen.

Meer informatie over zon in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (blz. 69-71)

Liederen:

Hierbij zijn de volgende liederen uit de liedbundel *Eigen-wijs* goed te gebruiken:

Een klokkenliedje in mineur (Pasen en Pinksteren, onderbouw)

Lammetje lammetje lammetje (Pasen onderbouw)

De bolletjes (Pasen onderbouw)

Vogels in de lente (Pasen onderbouw)

Kippenei (Pasen middenbouw)

Hebban olla vogala ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Opstaan, doorgaan, kalm aan ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Hinnah mah tov (Pasen / Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Wij maken een kringetje (Pinksteren onderbouw)

Klap klap (Pinksteren onderbouw)

Zeg bakkertje, wat doe je met dat meel (Pinksteren onderbouw)

Fanfare (Pinksteren middenbouw)

Met trommel en trompet (Pinksteren middenbouw)

De bakker (Pinksteren middenbouw)

Lietsje foar elkenien (Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Ma come bali bela bimba (Pinksteren bovenbouw)

Make new friends (Pinksteren bovenbouw)

I like the flowers (Pinksteren bovenbouw)

Op de website www.vrijeschoolliederen.nl zijn zeer veel liederen te vinden. Er zullen ongetwijfeld liederen tussen staan die voor jong en oud tot de verbeelding spreken en die vrijwel iedereen mee kan zingen.

Doen

Voorbewerken (is het bekend?)

U kan met de kinderen een kringgesprek houden aan hand van voorwerpen: zonnebril, zonnige vakantiefoto's, reclames waar de zon overduidelijk in voorkomt...

Semantiseren

Kringgesprek: Aan hand van een (afbeelding van een) zonnebloem.

Waarom groeit een zonnebloem naar het licht?

Informatie:

Zonnebloemen kunnen wel drie meter hoog worden. Een zonnebloem staat graag in de zon. Ze richten hun kop altijd naar het zonlicht toe. Een zonnebloem die nog in de groei is, draait mee met de stand van de zon in de loop van de dag. Wanneer de zonnebloem uitgegroeid is dan zal deze zich nog alleen gaan richten naar het oosten.

Een draaiende zonnebloem is dus nog in de groei en een stilstaande is uitgegroeid en zal dan ook snel uitgebloeid zijn. De bloeitijd van deze bloemen is juli tot eind augustus.

Zonnebloemen komen oorspronkelijk uit Noord- en Zuid-Amerika. De indianen zagen deze bloemen als hun zonnegod. In de zestiende eeuw werd de zonnebloem door de kolonisten naar Europa gebracht. De plantenskundige C. Linnaeus gaf deze bijzondere bloem de Latijnse naam: *Helianthus annuus* (Heli=zon en anthos=bloem).

Consolideren

De jongsten kunnen het werkblad 'zonnebloem' inkleuren.

De ouderen kunnen een associatie- of woordveld of een collage maken rondom het woord zonnebloem.

Controleren

De kinderen kunnen nu een tekening of een mandala maken van een zonnebloem of rondom het thema zonnebloem.

Info en materiaal om Mandala's te maken:

<http://www.stichtingechelon.nl/uncategorized/werken-met-mandalas/>

Een andere mogelijkheid is dat de kinderen een zonnewijzer maken, zie ook:

<http://www.ruimtevaartindeklas.nl/lespakketten/de-zonnewijzer>

Een aantal suggesties voor een 'gezamenlijke' afsluiting.

Raadpleeg hierbij het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).